

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksen, MARPOL-yleissopimuksen liitteiden muutosten ja Lontoon pöytäkirjan liitteiden muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merenkulun ympäristönsuojelulain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta sekä Hongkongin yleissopimuksen, MARPOL-yleissopimuksen liitteiden muutosten ja Lontoon pöytäkirjan liitteiden muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi (HE 178/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiVM 13/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on

hyväksynyt hallituksen esityksessä HE 178/2024 vp tarkoitetun yleissopimuksen ja tarkoitettut yleissopimuksiin tehdyt muutokset siltä osin kuin ne kuuluvat Suomen toimivaltaan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä tehdystä Hongkongin kansainvälisestä yleissopimuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa 15 päivänä toukokuuta 2009 tehdyn Hongkongin kansainvälisen yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

2 §

Yleissopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan I ja IV liitteeseen tehdyistä muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan (SopS 51/1983) I ja IV liitteeseen Lontoossa 17 päivänä kesäkuuta 2021 Kansainvälisen merenkulkujärjestön merellisen ympäristön suojelukomitean päätöslauselmalla MEPC.330(76) hyväksytyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan V liitteeseen tehdyistä muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan (SopS 51/1983) V liitteeseen Lontoossa 16 päivänä joulukuuta 2022 Kansainvälisen merenkulkujärjestön merellisen ympäristön suojelukomitean päätöslauselmalla MEPC.360(79) hyväksytyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan uudistetusta VI liitteestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän vuoden 1978 pöytäkirjan (SopS 51/1983) Lontoossa 17 päivänä kesäkuuta 2021 Kansainvälisen merenkulkujärjestön merellisen ympäristön suojelukomitean päätöslauselmalla MEPC.328(76) hyväksytyyn uudistetun VI liitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Uudistetun liitteen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

jätteen ja muun aineen mereen laskemisen aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn vuoden 1972 yleissopimuksen vuoden 1996 pöytäkirjan liitteeseen 1 ja 2 tehdyistä muutoksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Jätteen ja muun aineen mereen laskemisen aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn vuoden 1972 yleissopimuksen vuoden 1996 pöytäkirjan (SopS 88/2017) liitteeseen 1 ja 2 Lontoossa 7 päivänä lokakuuta 2022 päätöslauselmalla LP6.(17) hyväksytyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Muutosten muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 15 § ja 7 luvun 14 a ja 14 b §, sellaisina kuin niistä ovat 7 luvun 14 a § laissa 990/2018 ja 14 b § laissa 275/2017,

muutetaan 1 luvun 1 ja 4 §, 2 luvun 7 §, 3 luvun 2 §, 5 luvun otsikko, 1 §:n 1 momentti sekä 2 ja 5 §, 6 luvun 2 §:n 3 momentti, 5 §:n 1—3 momentti ja 6 §:n 2 momentti, 7 luvun 6 §, 7 a luku, 8 a luvun 1—3 §, 9 luvun 6 §:n 5 momentti ja 8 §:n 2 momentti, 12 luvun 6 §:n 1 ja 2 momentti sekä 8 §:n 1 ja 2 momentti, 13 luvun 3 §:n 2 momentin 8 a ja 10 c kohta sekä 5 momentti, 7 §, 8 §:n 1 momentti ja 9 § sekä lain liite,

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 § osaksi laissa 628/2017, 2 luvun 7 §, 5 luvun 1 §:n 1 momentti ja 5 §, 6 luvun 6 §:n 2 momentti, 7 luvun 6 §, 9 luvun 6 §:n 5 momentti ja 8 §:n 2 momentti sekä 13 luvun 3 §:n 5 momentti laissa 669/2021, 6 luvun 2 §:n 3 momentti ja 5 §:n 1—3 momentti, 8 a luvun 1—3 § ja 13 luvun 7 § laissa 990/2018, 7 a luku laeissa 998/2014 ja 669/2021, 12 luvun 6 §:n 1 momentti laissa 1357/2018, 12 luvun 6 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti laissa 473/2016, 13 luvun 3 §:n 2 momentin 8 a kohta laissa 275/2017 ja 10 c kohta laissa 628/2017 sekä 13 luvun 8 §:n 1 momentti laissa 1537/2019, ja

lisätään 1 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 669/2021, uusi 11 a, 14 a, 37 a ja 41 a kohta, 5 lukuun uusi 1 a §, 7 lukuun uusi 9 b §, lakiin uusi 7 b luku, 8 a lukuun uusi 4—6 §, 12 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 990/2018 ja 669/2021, uusi 4 momentti, 12 lukuun uusi 8 a, 12 a ja 12 b §, 13 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 990/2018, uusi 4 momentti, 3 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 473/2016, 275/2017, 628/2017 ja 669/2021, uusi 6 a ja 9 a kohta sekä lakiin uusi liite 2, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on ehkäistä alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumista kieltämällä haitallisten aineiden päästäminen veteen ja ilmaan tai rajoittamalla tällaisten aineiden päästöjä. Lain tarkoituksena on myös järjestää alusten tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevien jätteiden vastaanotto satamissa.

Tällä lailla annetaan alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevien Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden ja Euroopan yhteisön säädösten kansallista täytäntöönpanoa koskevat säännökset ja muut alusten tavanomaisesta toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevat säännökset.

Tällä lailla annetaan alusten osalta aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 täsmentämistä ja täydentämistä koskevat kansalliset säännökset sekä turvalisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa 15 päivänä toukokuuta 2009 tehdyn Hongkongin kansainvälisen yleissopimuksen, jäljempänä *Hongkongin yleissopimus*, kansallista täytäntöönpanoa koskevat säännökset. Lisäksi tällä lailla annetaan vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 vesiliikennettä koskevien säännösten täsmentämistä ja täydentämistä koskevat kansalliset säännökset.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11 a) *asetuksella uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä* uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/1805;

14 a) *harmaalla vedellä* aluksen käsiteltäviä ja käsittelemättömiä jätevesiä, jotka syntyvät peseytymisessä, astioidenpesussa ja pyykinpesussa, lukuun ottamatta MARPOL-yleissopimuksen IV liitteen 1.3 säännössä määriteltyä käymälöistä, sairaaloista, eläintiloista ja lastitiloista peräisin olevaa jätevettä;

37 a) *MRV-asetuksella* meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta, raportoinnista ja todentamisesta sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/757;

41 a) *pakokaasujen puhdistusjärjestelmällä* laitteistoa, joka poistaa aluksen pakokaasuista rikkidioksidipäästöjä siten, että pakokaasun rikkidioksidipäästöt saadaan kokonaisuudessaan ja jatkuvasti laskemaan vähintään vastaavalle tasolle, kuin millä ne olisivat, jos aluksella käytettäisiin 7 luvun 7 §:n 1 momentin vaatimukset täyttävää polttoainetta;

4 §

Lain soveltaminen poliisiin, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen aluksiin

Tätä lakia sovelletaan poliisiin, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen aluksiin, jollei niiden rakenteen tai toiminnan erikoisluonteesta muuta johdu.

Tätä lakia sovelletaan kuitenkin poikkeuksetta sellaisiin poliisiin, Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen aluksiin, joita käytetään säännöllisesti yleisessä liikenteessä kuljettamaan matkustajia tai lastia.

2 luku

Aluksista aiheutuvien öljypäästöjen ehkäiseminen

7 §

IOPP-todistuskirja

Öljysäiliöaluksen, joka on kansainvälisessä liikenteessä ja jonka bruttovetoisuus on vähintään 150, ja muun aluksen, joka on kansainvälisessä liikenteessä ja jonka bruttovetoisuus on vähin-

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

tään 400, rakenteiden ja laitteiden tulee täyttää MARPOL-yleissopimuksen I liitteen niitä koskevat määräykset. Tästä osoituksena aluksella on oltava kansainvälinen todistuskirja öljyn aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemisestä (*IOPP-todistuskirja*).

Miehittämättömälle muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvalla proomulle voidaan antaa IOPP-todistuskirjan sijasta MARPOL-yleissopimuksen mukaisesti tällaiselle proomulle tarkoitettu vapautuskirja.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa kirjallisesta hakemuksesta suomalaisen aluksen IOPP-todistuskirjan tai miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautuskirjan MARPOL-yleissopimuksen I liitteen kaavojen mukaisesti. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa ulkomaisen aluksen IOPP-todistuskirjan aluksen lippuvaltion pyynnöstä. Todistuskirja ja miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautuskirja annetaan määrääjäksi ja enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

3 luku

Öljypäästömaksu

2 §

Öljypäästömaksun määrä

Öljypäästömaksu määrätään päästön määrän ja aluksen bruttovetoisuuden perusteella lain liitteenä 1 olevan maksutaulukon mukaan.

5 luku

Aluksista aiheutuvien käymäläjätevesipäästöjen ja harmaan veden päästöjen ehkäiseminen

1 §

Käymäläjäteveden päästökielto ja päästörajoitus

Käsittlemättömän ja käsitellyn käymäläjäteveden päästäminen aluksesta veteen on kielletty Suomen sisävesialueella ja talousvyöhykkeellä ja suomalaisesta aluksesta Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella siten kuin MARPOL-yleissopimuksen IV liitteessä, Helsingin sopimuksessa taikka Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa määrätään tai Euroopan unionin säädöksissä säädetään. Suomen aluevesillä on kielletty käsittlemättömän ja käsitellyn jäteveden päästäminen veteen aluksesta, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400, tai tätä pienemmästä aluksesta, joka saa kuljettaa vähintään 15 henkilöä.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

1 a §

Harmaan veden päästökielto

Harmaan veden päästäminen veteen on kielletty Suomen aluevesillä aluksesta, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400, tai tätä pienemmästä aluksesta, joka saa kuljettaa vähintään 15 henkilöä ja jonka rungon pituus on yli 24 metriä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua päästökieltoa ei sovelleta ennen vuotta 1990 rakennettuihin aluksiin, jotka tuottavat Väylävirastolle jäämurtopalveluja sopimus- tai valtiosopimus pohjaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla aluksella on ennen toisen valtion alueelta Suomen aluevesille saapumista pystyttävä osoittamaan aluksen konepäiväkirjaan tai muuhun aluksen päiväkirjaan tehdyin merkinnöin, että aluksen laitaventtiili on suljettu Suomen aluevesille saavuttaessa viimeistään aluevesirajalla, jollei harmaan veden päästäminen ole ollut 2 §:n mukaan sallittua. Kotimaan liikenteen aluksissa laitaventtiili tulee olla suljettuna koko merimatkan ajan, kun alus liikennöi Suomen vesialueella. Lisäksi tilanteessa, jossa alus on jättänyt harmaata vettä satamaan, aluksen konepäiväkirjaan tai muuhun aluksen päiväkirjaan on merkittävä tiedot siitä, milloin ja missä suomalaisessa satamassa harmaata vettä on jätetty sekä satamaan jätetyn harmaan veden määrä.

2 §

Käymäläjäteveden ja harmaan veden päästäminen poikkeustilanteissa

Mitä 1 ja 1 a §:ssä säädetään, ei koske käymäläjäteveden tai harmaan veden päästämistä veteen, jos:

- 1) päästäminen on tarpeen aluksen tai siellä olevien henkilöiden turvallisuuden varmistamiseksi tai taikka ihmishengen pelastamiseksi; tai
- 2) päästäminen aiheutuu alukselle tai sen laitteistolle aiheutuneesta vahingosta, jos kaikkiin kohtuullisiin varotoimiin on ryhdytty ennen vahingon syntymistä ja sen jälkeen päästön estämiseksi tai minimoimiseksi.

5 §

ISPP-todistuskirja

Kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400 tai joka saa kuljettaa enemmän kuin 15 henkilöä, sekä jokaisella kansainvälisessä liikenteessä olevalla matkustaja-aluksella on oltava MARPOL-yleissopimuksen IV liitteen mukainen käymäläjäteveden aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemisestä annettu kansainvälinen todistuskirja (*ISPP-todistuskirja*).

Miehittämättömälle muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvalla proomulle voidaan myöntää ISPP-todistuskirjan sijasta MARPOL-yleissopimuksen mukaisesti tällaiselle proomulle tarkoitettu vapautustodistus.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa kirjallisesta hakemuksesta suomalaiselle alukselle ISPP-todistuskirjan tai miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautustodistuksen MARPOL-yleissopimuksen IV liitteen kaavojen mu-

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

kaisena edellyttäen, että alus täyttää mainitun liitteen vaatimukset. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa ulkomaiselle alukselle ISPP-todistuskirjan aluksen lippuvaltion pyynnöstä. Todistuskirja ja miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautuskirja ovat voimassa määräajan ja enintään viisi vuotta kerrallaan.

6 luku

Aluksista aiheutuvien kiinteän jätteen päästöjen ehkäiseminen

2 §

Kiinteän jätteen päästäminen poikkeustilanteessa

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poistaminen tai vahingossa tapahtunut häviäminen on merkittävä jätöpäiväkirjaan tai kotimaanliikenteen jätöpäiväkirjaan.

5 §

Aluksen jätöpäiväkirja

Suomalaisessa aluksessa ja Suomen satamaan saapuvassa kansainvälisessä liikenteessä olevassa ulkomaisessa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 100 tai joka saa kuljettaa vähintään 15 henkilöä, sekä kiinteällä tai kelluvalla alustalla on aluksen päällikön tai hänen valvontansa alaisena muun päällystöön kuuluvan pidettävä kiinteistä jätteistä jätöpäiväkirjaa. Kotimaanliikenteessä purjehtivassa aluksessa, jonka bruttovetoisuus on vähintään 100 tai joka saa kuljettaa vähintään 15 henkilöä, voidaan jätöpäiväkirjan sijasta pitää kotimaanliikenteen jätöpäiväkirjaa, joka voi olla osa aluksen päiväkirjaa.

Jätöpäiväkirja ja kotimaanliikenteen jätöpäiväkirja on pidettävä paikassa, jossa ne ovat helposti saatavissa tarkastusta varten, ja niitä on säilytettävä kaksi vuotta viimeisen merkinnän tekemisestä.

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus tarkastaa jätöpäiväkirja ja kotimaanliikenteen jätöpäiväkirja sekä saada siitä pyynnöstä aluksen päällikön oikeaksi todistama ote. Aluksen ollessa ulkomaan satamassa tai offshore-terminaalissa asianomaisella ulkomaan viranomaisella on oikeus tarkastaa jätöpäiväkirja sekä saada siitä pyynnöstä aluksen päällikön oikeaksi todistama ote. Toimenpiteet, joihin Liikenne- ja viestintävirasto tämän momentin nojalla ryhtyy, on suoritettava niin nopeasti kuin mahdollista aiheuttamatta alukselle tarpeetonta viivytystä.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

6 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Liikenne- ja viestintävirasto voi MARPOL-yleissopimuksen V liitteen, Helsingin sopimuksen ja Euroopan unionin säädösten täytäntöön panemiseksi antaa teknisiä määräyksiä Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä sekä suomalaisten alusten osalta myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella tämän luvun:

- 1) 1 §:ssä tarkoitettun kiinteän jätteen poistamisrajoituksen noudattamiseksi tarvittavia hienon-
nuslaitteistoja koskevista tyyppihyväksynnöistä;
- 2) 5 §:ssä tarkoitettun aluksen jätepäiväkirjan kaavasta; ja
- 3) 5 §:ssä tarkoitettun kotimaanliikenteen jätepäiväkirjan kaavasta.

7 luku

Aluksista aiheutuvan ilman pilaantumisen ehkäiseminen

6 §

IAPP-todistuskirja

Kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400, on oltava ilman pilaantumisen ehkäisemisestä annettu todistuskirja (*IAPP-todistuskirja*), jonka mukaan alus täyttää MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen määräykset.

Miehittämättömälle muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvalla proomulle voidaan myöntää IAPP-todistuskirjan sijasta MARPOL-yleissopimuksen mukaisesti tällaiselle proomulle tarkoitettu vapautustodistus.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa kirjallisesta hakemuksesta suomalaisen aluksen IAPP-todistuskirjan tai miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautustodistuksen MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen kaavojen mukaisena edellyttäen, että alus täyttää mainitun liitteen vaatimukset. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa ulkomaisen aluksen IAPP-todistuskirjan aluksen lippuvaltion pyynnöstä. Todistuskirja ja miehittämättömän muulla kuin omalla käyttövoimalla liikkuvan proomun vapautuskirja ovat voimassa määrääjän ja enintään viisi vuotta kerrallaan.

9 b §

Pakokaasujen puhdistusjärjestelmän pesuvesien ja jäämien päästökielto

Pakokaasujen puhdistusjärjestelmässä käytetyn puhdistamattoman pesuveden päästäminen veteen on kielletty aluevesillä.

Pakokaasujen puhdistusjärjestelmässä käytetyn puhdistetun pesuveden ja pesuvedestä eroteltujen jäämien päästäminen veteen on kielletty aluevesillä.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

7 a luku

Alusten energiatehokkuus ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

1 §

Uuden aluksen energiatehokkuutta koskevat vaatimukset

Uudelle alukselle tulee laskea saavutettu energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksin arvo MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimusten mukaisesti.

Uuden aluksen saavutetun energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksin arvon tulee olla MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimusten mukainen.

2 §

Olemassa olevan aluksen energiatehokkuutta koskevat vaatimukset

Alukselle tulee laskea saavutettu olemassa olevan aluksen energiatehokkuusindeksin arvo MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimusten mukaisesti.

Aluksen saavutetun olemassa olevan aluksen energiatehokkuusindeksin arvon tulee olla MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimusten mukainen.

3 §

SEEMP-suunnitelma

Aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400, on oltava MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukainen energiatehokkuuden hallintasuunnitelma (*SEEMP-suunnitelma*). Suunnitelma voi olla osa aluksen turvallisuusjohtamisjärjestelmää.

Aluksen, jonka bruttovetoisuus on vähintään 5 000, SEEMP-suunnitelmassa on oltava MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukainen kuvaus siitä menetelmästä, jota käytetään polttoaineen kulutusta koskevien tietojen keruuseen, sekä kuvaus niistä menettelyistä, joita käytetään tietojen ilmoittamiseen toimivaltaiselle viranomaiselle tai hyväksytylle luokituslaitokselle.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos varmistaa hakemuksesta, että 2 momentissa tarkoitettun aluksen SEEMP-suunnitelma on MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimusten mukainen, ja antaa alukselle vaatimustenmukaisuudesta vahvistuksen, jota on säilytettävä aluksella.

Aluksen, jonka bruttovetoisuus on vähintään 5 000, SEEMP-suunnitelmalle suoritetaan tarkastus ja auditoinnit ottaen huomioon Kansainvälisen merenkulkujärjestön ohjeistukset.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

4 §

Aluksen polttoaineen kulutustietojen keruu ja ilmoittaminen

Aluksen, jonka bruttovetoisuus on vähintään 5 000, on kerättävä Kansainvälisen merenkulkujärjestön alusten polttoaineen kulutusta koskevaan tietokantaan toimitettavat tiedot siten kuin MARPOL-yleissopimuksen VI liitteessä määrätään.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun aluksen on koottava polttoaineen kulutusta koskevat yhdistetyt tiedot ja toimitettava ne Liikenne- ja viestintävirastolle tai hyväksytylle luokituslaitokselle MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukaisesti. Edellä tarkoitetut tiedot on:

1) koottava kunkin kalenterivuoden lopussa ja toimitettava kolmen kuukauden kuluessa kyseisen kalenterivuoden päättymisestä; tai

2) koottava ja toimitettava aluksen siirtöpäivänä tai niin pian sen jälkeen kuin se käytännössä on mahdollista, jos alus siirretään kesken kalenterivuoden hallinnolta toiselle, yhtiöltä toiselle tai hallinnolta ja yhtiöltä toiselle.

Aluksen on toimitettava alusten polttoaineen kulutusta koskevaan tietokantaan toimitettavien tietojen perustana olevat eriteltyt tiedot pyydettyäessä Liikenne- ja viestintävirastolle tai hyväksytylle luokituslaitokselle ja muissa kuin 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa pidettävä ne helposti saatavilla vähintään 12 kuukauden ajan kyseisen kalenterivuoden lopusta siten kuin MARPOL-yleissopimuksen VI liitteessä määrätään.

Aluksen polttoaineen kulutusta koskevat tiedot on todennettava.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos toimittaa todennetut tiedot Kansainvälisen merenkulkujärjestön alusten polttoaineen kulutusta koskevaan tietokantaan. Liikenne- ja viestintävirasto varmistaa, että alusten polttoaineen kulutusta koskevat todennetut tiedot toimitetaan Kansainväliselle merenkulkujärjestölle viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun alukselle on annettu vaatimustenmukaisuusvakuutus siten kuin MARPOL-yleissopimuksen VI liitteessä määrätään.

5 §

Operatiivinen hiili-intensiteetti

Alukselle, jonka bruttovetoisuus on vähintään 5 000, on laskettava kalenterivuosittain MARPOL-yleissopimuksen VI liitteessä tarkoitettu saavutettu operatiivinen hiili-intensiteetti-indikaattori ja määritettävä aluksen operatiivinen hiili-intensiteettiluokitus MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhtä kalenterivuotta koskeva hiili-intensiteetti-indikaattori on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle tai sen hyväksymälle luokituslaitokselle seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä.

MARPOL-yleissopimuksen VI liitteessä tarkoitettulle tasolle D kolmena peräkkäisenä vuotena tai tasolle E luokitellun aluksen on laadittava suunnitelma korjaavista toimista mainitussa liitteessä tarkoitettua vaadittua vuotuisen operatiivisen hiili-intensiteetti-indikaattorin saavuttamiseksi, tarkistettava suunnitelman johdosta aluksen SEEMP-suunnitelma ja toteutettava tarkistetun SEEMP-suunnitelman mukaisesti korjaavat toimet MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

6 §

IEE-todistuskirja

Kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 400, on oltava MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukainen kansainvälinen energiatehokkuustodistuskirja (*IEE-todistuskirja*), jonka mukaan alus täyttää mainitun liitteen määräykset.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa kirjallisesta hakemuksesta suomalaisen aluksen IEE-todistuskirjan edellyttäen, että alus täyttää MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen vaatimukset. Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa ulkomaisen aluksen IEE-todistuskirjan aluksen lippuvaltion pyynnöstä. Todistuskirja annetaan määrääjäksi ja enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

7 §

Polttoaineen kulutusilmoitusta ja operatiivista hiili-intensiteettiluokitusta koskeva vaatimustenmukaisuusvakuutus

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa hakemuksesta alukselle MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen mukaisen vaatimustenmukaisuusvakuutuksen saatuaan polttoaineen kulutusta koskevat tiedot ja aluksen saavutetun vuotuisen operatiivisen hiili-intensiteettiluokituksen edellyttäen, että alus täyttää mainitun liitteen polttoaineen kulutusta koskeviin tietoihin ja operatiiviseen hiili-intensiteettiluokitukseen liittyvät vaatimukset ja että tiedot on ilmoitettu mainitun liitteen mukaisesti.

Vaatimustenmukaisuusvakuutus on annettava:

- 1) viiden kuukauden kuluessa kalenterivuoden alusta; tai
- 2) viipymättä, jos kyseessä on 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu tilanne.

Vaatimustenmukaisuusvakuutus on voimassa sen kalenterivuoden, jona se on annettu, ja seuraavan kalenterivuoden viisi ensimmäistä kuukautta. MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 6 säännön 7 kohdan mukaisesti myönnetty vaatimustenmukaisuusvakuutus on voimassa sen kalenterivuoden, jona se on annettu, sitä seuraavan kalenterivuoden sekä kolmannen kalenterivuoden viisi ensimmäistä kuukautta. Vaatimustenmukaisuusvakuutusta on säilytettävä aluksella koko sen voimassaoloajan.

8 §

Poikkeukset aluksen energiatehokkuutta koskeviin vaatimuksiin

Liikenne- ja viestintävirasto päättää MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen 19 säännön mukaisista poikkeuksista aluksen energiatehokkuutta koskeviin vaatimuksiin.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

9 §

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen soveltamisalaa koskeva vapautus

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annettua asetusta ei sovelleta alusten 31 päivään joulukuuta 2029 asti käyttämään energiaan muiden matkustaja-alusten kuin risteilymatkustaja-alusten liikennöimillä matkoilla Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvan mainitun asetuksen 3 artiklan 10 kohdassa tarkoitetun käyntisataman ja toisen sellaisen Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvan käyntisataman välillä, joka sijaitsee saarella, jossa on alle 200 000 vakinaista asukasta, tai mainittujen alusten ollessa sellaisen saaren käyntisatamassa.

10 §

Maasähkön syöttöä satamassa koskevat velvoitteet

Sataman pitäjän on varmistettava, että satamassa tarjotaan aluksille maasähköä vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta ja direktiivin 2014/94/EU kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1804 9 ja 10 artiklan mukaisesti.

11 §

Aluksen maasähkön käyttöön liittyvät sataman pitäjän tehtävät

Saatuun alukselta uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 6 artiklan 8 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut maasähkseen kytkeytymistä koskevat tiedot sataman pitäjän on vahvistettava alukselle, onko kytkeytyminen maasähkseen käytettävissä.

Sataman pitäjän on määritettävä ja merkittävä mainitun asetuksen 19 artiklan mukaiseen tietokantaan ilman aiheetonta viivytystä tiedot siitä:

- 1) sovelletaanko alukseen jotain mainitun asetuksen 6 artiklan 5 kohdassa esitettyä poikkeusta;
- 2) täyttääkö alus mainitun artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistetut vaatimukset, jos mitään mainitun asetuksen 6 artiklan 5 kohdassa esitettyistä poikkeuksista ei sovelleta.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädettyjä tehtäviä hoitamaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Vahingonkorvaustavastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

12 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen, Helsingin sopimuksen ja Suomen muiden kansainvälisten velvoitteiden sekä Euroopan unionin säädösten täytäntöön panemiseksi tarkempia säännöksiä Suomen vesialueella ja talousvyöhykkeellä sekä suomalaisten alusten osalta myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella tämän luvun:

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

1) 1 §:ssä tarkoitetun aluksen energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksin vaatimustenmukaisuuden valvonnan järjestämisestä;

2) 2 §:ssä tarkoitetun olemassa olevan aluksen energiatehokkuusindeksin vaatimustenmukaisuuden valvonnan järjestämisestä;

3) 8 §:ssä tarkoitettuista poikkeuksista aluksen energiatehokkuutta koskeviin vaatimuksiin.

Liikenne- ja viestintävirasto voi MARPOL-yleissopimuksen VI liitteen, Helsingin sopimuksen tai Euroopan unionin säädösten täytäntöön panemiseksi antaa teknisiä määräyksiä Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä sekä suomalaisten alusten osalta myös Suomen aluevesien ja talousvyöhykkeen ulkopuolella:

1) 1 §:ssä tarkoitetusta aluksen energiatehokkuutta mittaavan suunnitteluindeksin laskennasta;

2) 2 §:ssä tarkoitetusta olemassa olevan aluksen energiatehokkuusindeksin laskennasta;

3) 3 §:ssä tarkoitetun SEEMP-suunnitelman laadinnasta;

4) 4 §:n 4 momentissa tarkoitettujen polttoaineen kulutusta koskevien tietojen todentamisesta ja sitä koskevista menettelyistä;

5) 5 §:ssä tarkoitetun operatiivisen hiili-intensiteetin ilmoittamisesta;

6) 6 §:ssä tarkoitetusta IEE-todistuskirjasta;

7) 7 §:ssä tarkoitetusta polttoaineen kulutusilmoitusta ja operatiivista hiili-intensiteettiilmoitusta koskevasta vaatimustenmukaisuusvakuutuksesta.

7 b luku

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen mukaiset seuraamusmaksut

1 §

Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 3 artiklan 13 kohdassa tarkoitetulle yhtiölle, jonka aluksen mainitun asetuksen 4 artiklassa tarkoitettua kasvihuonekaasuintensiteettiä tai 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käytön alatavoitetta koskeva vaatimustenmukaisuustase on mainitun asetuksen 3 artiklan 42 kohdassa tarkoitettuna todentamiskauden kesäkuun 1 päivänä alijäämäinen eli sen arvo on alle 0, on määrättävä seuraamusmaksu (*kasvihuonekaasuintensiteettimaksu*). Vaatimustenmukaisuustaseen laskentaan sovelletaan tämän lain liitteessä 2 olevia kaavoja.

2 §

Maasähkön käyttövelvoitteen laiminlyönnistä määrättävä maksu

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 3 artiklan 13 kohdassa tarkoitetulle yhtiölle, jonka alus tekee raportointikaudella vähintään yhden mainitun asetuksen 6 artiklassa säädettyjen vaatimusten vastaisen satamakäynnin, on määrättävä seuraamusmaksu (*maasähkön käyttövelvoitteen laiminlyönnistä määrättävä maksu*).

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

3 §

Seuraamusmaksun määrääminen ja rahamäärä

Edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitettut seuraamusmaksut määrää Liikenne- ja viestintävirasto.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos on kulunut yli kolme vuotta siitä, kun rikkomus tai laiminlyönti on tapahtunut.

Kasvihuonekaasuintensiteettimaksun rahamäärään sovelletaan liitteenä 2 olevan taulukon kaavoja. Jos aluksella on vaatimustenmukaisuusali jäämä kahtena tai useampana peräkkäisenä raportointikautena, rahamäärä kerrotaan kaavalla $1 + (n - 1)/10$, jossa n on niiden peräkkäisten raportointikausien lukumäärä, joiden osalta yhtiöön sovelletaan kyseistä alusta koskevaa 1 tai 2 §:ssä tarkoitettua seuraamusmaksua. Jos aluksella ei ole raportointikaudella yhtään satamakäyntiä unionissa ja se on edellisellä raportointikaudella lainannut etukäteen vaatimustenmukaisuusali jäämää, kerrotaan seuraamusmaksun rahamäärä 1,1:llä.

Maasähkön käyttövelvoitteen laiminlyönnistä määrättävän maksun rahamäärä saadaan kertomalla 1,5 euroa laiturissa olevan aluksen vahvistetulla sähkötehon kokonaistarpeella ja niiden tuntien pyöristetyllä kokonaismäärällä, jotka alus oli laiturissa uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 6 artiklassa säädettyjen vaatimusten vastaisesti.

Edellä mainitut seuraamusmaksut määrätään maksettaviksi valtiolle.

4 §

Seuraamusmaksun täytäntöönpano ja vanhentuminen

Edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen seuraamusmaksujen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitettut seuraamusmaksut vanhenevat viiden vuoden kuluttua seuraamusmaksua koskevan lainvoiman saaneen ratkaisun antamispäivästä.

5 §

Kertomus seuraamusmaksutulojen käyttämisestä

Liikenne- ja viestintävirasto julkaisee kertomukset edellä 1 ja 2 §:ssä tarkoitetuista maksuista kertyvien tulojen tai niitä vastaavan rahallisen arvon käyttämisestä uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 23 artiklan 11 kohdan mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

8 a luku

Aluskierrätys

1 §

Hallinnon nimeäminen

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 9 alakohdassa tarkoitettu hallinto Suomessa on Liikenne- ja viestintävirasto. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa myös Hongkongin yleissopimuksessa hallinnolle määrätyistä tehtävistä, jotka liittyvät Suomen lipun alla purjehtiviin aluksiin.

2 §

Hongkongin yleissopimuksen edellyttämät todistuskirjat

Suomen lipun alla purjehtivalla kansainvälisessä liikenteessä olevalla aluksella, joka kuuluu Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan, on oltava Hongkongin yleissopimuksen mukainen vaarallisten materiaalien luetteloa koskeva todistuskirja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla aluksella on ennen sen purkamisen aloittamista oltava, sen lisäksi mitä aluskierrätysasetuksessa säädetään, Hongkongin yleissopimuksen mukainen kierrätyskelpoisuuden osoittava kansainvälinen todistuskirja.

Liikenne- ja viestintävirasto tai hyväksytty luokituslaitos antaa suomalaiselle alukselle kirjallisesta hakemuksesta 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen todistuskirjat Hongkongin yleissopimuksen mallien mukaisina. Todistuskirjat annetaan sillä edellytyksellä, että alus täyttää Hongkongin yleissopimuksen vaatimukset. Liikenne- ja viestintävirasto tai sen valtuuttama luokituslaitos voi antaa todistuskirjat myös ulkomaiselle alukselle sen lippuvaltion pyynnöstä.

Todistuskirjat annetaan määräajaksi. Vaarallisten materiaalien luetteloa koskeva todistuskirja annetaan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Kierrätyskelpoisuuden osoittava kansainvälinen todistuskirja annetaan enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan.

Kierrätyskelpoisuutta osoittava todistuskirja ja aluskierrätysasetuksen mukainen vastaava todistus on toimitettava tiedoksi asianomaiselle aluehallintovirastolle.

3 §

Suomessa purettavan aluksen omistajan velvollisuudet

Jotta alus, joka kuuluu Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan, voidaan purkaa Suomessa, sen omistajan on varmistettava, että aluksella on 2 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen todistuskirjat ja että se täyttää Hongkongin yleissopimuksen liitteen 8 säännön vaatimukset.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

4 §

Kotimaan liikenteen aluksen vaarallisten materiaalien luettelo

Kotimaan liikenteessä olevalla aluksella, jonka bruttovetoisuus on vähintään 500, on oltava ennen sen purkamista aluskierrätysasetuksen 5 artiklan mukainen vaarallisten materiaalien luettelo.

5 §

Tietojen ilmoittaminen

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa aluskierrätysasetuksen 21 artiklan mukaisten raporttien toimittamisesta Euroopan komissiolle.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa Hongkongin yleissopimuksen 12 artiklan mukaisesti seuraavien tietojen toimittamisesta Kansainväliselle merenkulkujärjestölle:

- 1) hyväksytyjä luokituslaitoksia ja nimettyjä katsastajia koskevat tiedot;
- 2) Suomen lipun alla purjehtivia aluksia, joille on myönnetty kierrätyskelpoisuuden osoittava kansainvälinen todistuskirja, koskevat tiedot;
- 3) aluksia koskevien Hongkongin yleissopimuksen velvoitteiden rikkomisia ja aluksia kohtaan suunnattuja Hongkongin yleissopimuksen velvoitteiden toimeenpanoon liittyviä toimia koskevat tiedot.

6 §

Tarkemmat määräykset

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa määräyksiä siitä, missä määräajassa aluksen omistajan on tehtävä Liikenne- ja viestintävirastolle aluskierrätysasetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ilmoitus aikomuksesta lähettää alus kierrätettäväksi tiettyyn aluskierrätyslaitokseen tai -laitoksiin.

9 luku

Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa

6 §

Sataman jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Kun sataman jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on merkittävä suunnitelma ympäristönsuojelulain 222 §:ssä tarkoitettuun ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

8 §

Tarpeettoman viivytyksen välttäminen

Aluksen liikenteenharjoittaja tai omistaja tai muu jätteiden jättämiseen tai vastaanottoon osallistunut on oikeutettu korvaukseen tarpeettomasta viivytyksestä sille aiheutuneesta vahingosta siten kuin vahingonkorvauslaissa säädetään.

12 luku

Valvonta ja hallintopakko

2 §

Liikenne- ja viestintäviraston valvontatehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto on MRV-asetuksessa ja uusiutuvien ja vähähiilisten polttoainoiden käytöstä meriliikenteessä annetussa asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

6 §

Rajavartiolaitoksen valvontatehtävät

Rajavartiolaitos on johtava valvontaviranomainen valvonnassa, joka koskee aluksesta veteen menevistä päästöistä tässä laissa ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, lukuun ottamatta 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitetun harmaan veden päästökiellon ja 7 luvun 9 b §:ssä tarkoitetun pakokaasujen puhdistusjärjestelmien pesuvesien ja jäämien päästökiellon, noudattamista aluevesillä ja talousvyöhykkeellä.

Rajavartiolaitos osallistuu aluksesta ilmaan menevien päästöjen ja haitallisten kiinnittymisenestojärjestelmien sekä aluksesta veteen päästettyjen painolastivesien ja sedimenttien sekä 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitetun harmaan veden päästökiellon ja 7 luvun 9 b §:ssä tarkoitetun pakokaasujen puhdistusjärjestelmien pesuvesien ja erottelemien jäämien päästökiellon valvontaan Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä siten kuin 11 ja 12 §:ssä säädetään.

8 §

Poliisin valvontatehtävät

Poliisi valvoo aluksesta veteen meneviä päästöjä koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, lukuun ottamatta 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitetun harmaan veden päästökiellon ja 7 luvun 9 b §:ssä tarkoitetun pakokaasujen puhdistusjärjestelmien pesuvesien ja erottelemien jäämien päästökiellon, noudattamista sisävesialueella sekä aluevesillä.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

Poliisi osallistuu aluksesta ilmaan menevien päästöjen ja haitallisten kiinnittymisenestojärjestelmien sekä aluksesta veteen päästettyjen painolastivesien ja sedimenttien sekä 5 luvun 1 a §:ssä tarkoitetun harmaan veden päästökiellon ja 7 luvun 9 b §:ssä tarkoitetun pakokaasujen puhdistusjärjestelmien pesuvesien ja erottelemien jäämien päästökiellon valvontaan sisävesillä sekä Suomen aluevesillä siten kuin 11 ja 12 §:ssä säädetään.

8 a §

FINAS-akkreditointipalvelun tehtävät

MRV-asetuksessa ja uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetussa asetuksessa tarkoitettu kansallinen akkreditointielin on FINAS-akkreditointipalvelu.

12 a §

Uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen toimeenpanoon liittyvät aluksen satamaan pääsyn epääminen ja pysäyttäminen

Liikenne- ja viestintäviraston on evättävä uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 25 artiklan mukaisen karkotusmääräyksen saaneen muun kuin Suomen lipun alla purjehtivan aluksen pääsy Suomen satamiin.

Liikenne- ja viestintäviraston on määrättävä suomalaisessa satamassa oleva Suomen lipun alla purjehtiva alus pysäytettäväksi, jos se ei täytä uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 24 artiklassa säädettyä voimassa olevan vaatimustenmukaisuusasiakirjan hallussapitoa koskevaa velvoitetta kahtena tai useampana peräkkäisenä raportointikautena ja jos velvoitteen noudattamista ei ole onnistuttu varmistamaan muilla täytäntöönpanotoimenpiteillä. Liikenne- ja viestintäviraston on pysäytettävä myös toisessa jäsenvaltiossa mainitun asetuksen 25 artiklan nojalla karkotusmääräyksen saaneen laivayhtiön Suomen lipun alla purjehtiva alus. Liikenne- ja viestintäviraston on poistettava pysäyttämismääräys välittömästi, kun alukselle on myönnetty edellä tarkoitettu vaatimustenmukaisuusasiakirja. Pysäyttämismääräys ei rajoita merihädässä olevien alusten tapauksessa sovellettavien kansainvälisten merenkulkua koskevien sääntöjen soveltamista.

12 b §

Oikeus suorittaa tarkastuksia ja saada tietoja satamien maasähkön syötöstä

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on 7 a luvun 10 §:ssä tarkoitetun satamien maasähkön syöttöä koskevan velvoitteen valvonnan kannalta tarpeen, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tarkastusoikeus ei kuitenkaan ulotu pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyihin tiloihin.

Liikenne- ja viestintävirastolla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maasähkön syöttöä koskevan velvoitteen valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot niiltä sata-

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

mien pitäjiltä, joiden velvollisuuksista säädetään 7 a luvun 10 §:ssä tai siinä tarkoitettua toimintaa koskevissa Euroopan unionin säädöksissä.

13 luku

Erinäiset säännökset

2 §

Nimetyt tarkastajan pätevyysvaatimukset, nimeäminen ja hyvän hallinnon vaatimukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi julkaista verkkosivuillaan tarkastajan nimen ja yhteystiedot sekä toimialueen. Verkkosivuilta on käytävä ilmi, mitä tehtävää tarkastaja on oikeutettu hoitamaan.

3 §

Rangaistussäännökset

Joka muulla tavoin kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta toimii vastoin

6 a) 5 luvun 1 a §:n mukaista harmaan veden päästökieltoa,

8 a) 7 luvun 9 b §:n mukaista pakokaasujen puhdistusjärjestelmän pesuvesien ja jäämien päästökieltoa,

9 a) MRV-asetuksen 8—11, 11a ja 12 artiklassa säädettyjä tarkkailu- ja raportointivelvollisuuksia,

10 c) aluskierrätysasetuksen 6 artiklassa tai tämän lain 8 a luvun 3 §:ssä säädettyä aluksen kierättämistä tai purkamista tai niiden valmistelua koskevaa velvoitetta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *merenkulun ympäristönsuojelurikkomuksesta* sakkoon.

Merenkulun ympäristönsuojelurikkomuksesta tuomitaan myös aluksen omistaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö aluskierrätysasetuksen 5 tai 12 artiklassa tai tämän lain 8 a luvun 4 §:ssä säädetyn vaarallisten materiaalien luetteloa koskevan velvoitteen tai mainitun luvun 2 §:n 1 tai 2 momentissa säädetyn todistuskirjoja koskevan velvoitteen sekä meriliikenteessä käytettävien 7 luvun 11 a §:ssä tarkoitettu polttoaineiden toimittaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta on toimittanut polttoainetta, joka ei vastaa mainitussa pykälässä tarkoitettua

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

polttoaineen luovutustodistuksessa ilmoitettua eritelmää, tai polttoainenäytteen, jota ei ole otettu siten kuin mainitussa pykälässä säädetään.

7 §

Oikaisuvaatimus

Asianosainen saa hakea oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta seuraaviin päätöksiin:

1) Liikenne- ja viestintäviraston tekemää aluksen tarkastusta tai alusta koskevaa muuta tämän lain nojalla annettua asiakirjaa taikka hyväksytyin luokituslaitoksen tai Liikenne- ja viestintäviraston nimeämän tarkastajan aluksen tarkastuksen johdosta antama päätös;

2) Liikenne- ja viestintäviraston nimeämän tarkastajan tämän lain mukaisesta toimituksesta, päätöksestä tai todistuskirjasta määräämää maksua koskeva päätös; ja

3) 7 b luvun 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen seuraamusmaksujen määräämistä koskeva päätös.

Oikaisua on haettava 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta tai maksun määräämisestä.

Liikenne- ja viestintäviraston on ratkaistava tässä pykälässä tarkoitettu oikaisuvaatimus kahden kuukauden kuluessa oikaisuvaatimuksen vireilletulosta. Päätös oikaisuvaatimukseen on kuitenkin annettava 14 päivän kuluessa oikaisuvaatimuksen vireilletulosta, jos päätös estää aluksen tavanomaisen liikennöinnin.

Muutoin oikaisuvaatimusmenettelyssä sovelletaan, mitä hallintolaissa säädetään.

8 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin 3 luvun 5 §:ssä ja 12 luvun 14 §:ssä sekä tämän luvun 7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

9 §

Päätöksen täytäntöönpano

Oikaisuvaatimuksen käsittely tai muutoksenhaku ei estä tämän lain nojalla annetun päätöksen täytäntöönpanoa, ellei oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen tai valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Tämän lain:

- 1) 5 luvun 1 § ja 7 luvun 9 b §:n 1 momentti tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2025;
- 2) 7 luvun 9 b §:n 2 momentti tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2029;
- 3) 5 luvun 1 a ja 2 § sekä 7 b luvun 2 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2030;

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

4) 6 luvun 2 §:n 3 momentti ja 5 §:n 1 ja 3 momentti, 7 a luvun 1—8 ja 12 § sekä 8 a luvun 1—5 § tulevat voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Tämän lain voimaan tullessa tällä lailla muutettavan lain 12 luvun 16 §:n nojalla vireillä olleeseen uhkasakkoa, teettämisuhkaa tai keskeyttämisuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

Liite 1

Öljypäästö maksu () aluksen bruttovetoisuuden perusteella

Öljypäästö litroissa	Aluksen bruttovetoisuus			
	< 3 001	3 001—15 000	> 15 000—50 000	> 50 000
vähemmän kuin 50	4 278 euroa	6 417 euroa	8 556 euroa	10 695 euroa
50—1 000	8 556 euroa	12 834 euroa	17 112 euroa	21 389 euroa
1 000	8 556 euroa	12 834 euroa	17 112 euroa	21 389 euroa
sekä jokaiselta alkavalta 1 000 litralta, joka ylittää 1 000 litraa	684 euroa	1 027 euroa	1 369 euroa	1 711 euroa
26 000	25 667 euroa	38 501 euroa	51 335 euroa	64 168 euroa
sekä jokaiselta alkavalta 1 000 litralta, joka ylittää 26 000 litraa	684 euroa	1 027 euroa	1 369 euroa	2 053 euroa
101 000	77 002 euroa	115 503 euroa	154 004 euroa	218 172 euroa
sekä jokaiselta alkavalta 1 000 litralta, joka ylittää 101 000 litraa	171 euroa	257 euroa	342 euroa	513 euroa
> 501 000	145 448 euroa	218 172 euroa	290 896 euroa	423 510 euroa
sekä jokaiselta alkavalta 1 000 litralta, joka ylittää 501 000 litraa	86 euroa	128 euroa	171 euroa	257 euroa

A. Aluksen vaatimustenmukaisuustaseen laskentakaavat

a) Aluksen vaatimustenmukaisuustase uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kasviuonekaasuintensiteetin osalta on laskettava seuraavalla kaavalla:

$$\text{Vaatimustenmukaisuustase [gCO}_{2\text{eq}}\text{]} = (\text{GHGIE}_{\text{target}} - \text{GHGIE}_{\text{actual}}) \times \left[\sum_i^{\text{nfuel}} M_i \times \text{LCV}_i + \sum_k^c E_k \right]$$

jossa:

$\text{gCO}_{2\text{eq}}$	Hiilidioksidiekvivalentti grammoissa
$\text{GHGIE}_{\text{target}}$	4 artiklan 2 kohdan mukainen aluksella käytetyn energian kasviuonekaasuintensiteetin raja-arvo
$\text{GHGIE}_{\text{actual}}$	Aluksella käytetyn energian kasviuonekaasuintensiteetin vuotuinen keskiarvo asianomaisella raportointikaudella

Jos alus kuuluu jääluokkaan IC, IB, IA tai IA Super tai vastaavaan jääluokkaan, yhtiö voi joulukuun 31 päivään 2034 asti pyytää, että jääolosuhteissa kulkemisesta johtuva lisäenergiankulutus jätetään pois.

Jos alus kuuluu jääluokkaan IA tai IA Super tai vastaavaan jääluokkaan, yhtiö voi pyytää, että aluksen teknisistä ominaisuuksista johtuva lisäenergiankulutus jätetään pois.

Molemmissa tapauksissa, joissa lisäenergiankulutus jätetään pois, edellä esitettyä vaatimustenmukaisuustasetta laskettaessa polttoaineen massan M_i arvot korvataan liitteessä V määritellyllä polttoaineen mukautetulla massalla M_{iA} ja vaatimustenmukaisuustasetta laskettaessa käytettävä $\text{GHGIE}_{\text{actual}}$ -arvo lasketaan uudelleen vastaavilla M_{iA} -arvoilla.

b) Aluksen vaatimustenmukaisuustase mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien liikenteen polttoaineiden alatavoitteen osalta on laskettava seuraavalla kaavalla:

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

$$CB_{\text{RFNBO}}[\text{MJ}] = \left(0,02 \times \left(\sum_i^{\text{nfuel}} M_i \times \text{LCV}_i \right) \right) - \left(\sum_i^{\text{nRFNBO}} M_i \times \text{LCV}_i \right)$$

jossa

CB_{RFNBO}

Vaatimustenmukaisuustase megajouleina (MJ) 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alarajoitteen osalta

$$\sum_i^{\text{nRFNBO}} M_i \times \text{LCV}_i$$

Muuta kuin biologista alkuperää olevista uusiutuvista polttoaineista ja/tai polttoaineista, joilla saadaan 5 artiklassa tarkoitettuja vastaavia kasvihuonepäästöjen vähennyksiä, käytetyn energian vuotuinen määrä

B. Merenkulun ympäristönsuojelulain 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitetun kasvihuonekaasuintensiteettimaksun laskentakaava

Merenkulun ympäristönsuojelulain 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitetun kasvihuonekaasuintensiteettimaksun määrä lasketaan seuraavasti:

a) Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu aluksen kasvihuonekaasuintensiteetin vaatimustenmukaisuustaseen osalta uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti

$$\text{Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu} = \frac{|\text{Vaatimustenmukaisuustase}|}{\text{GHGIE}_{\text{actual}} \times 41000} \times 2400$$

jossa

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu	Lain 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitetun uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 4 artiklan mukaista kasvihuonekaasuintensiteettitavoitetta koskevaan vaatimustenmukaisuustaseeseen perustuvan maksun rahamäärä euroina
Vaatimustenmukaisuustase	Tämän liitteen A osan kaavojen mukaan laskettava aluksen kasvihuonekaasuintensiteetin vaatimustenmukaisuustaseen absoluuttinen arvo
GHGIE _{actual}	Aluksella käytetyn energian kasvihuonekaasuintensiteetin vuotuinen keskiarvo asianomaisella raportointikaudella

b) Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevan alatavoitteen osalta

Jos aluksen muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden vaatimustenmukaisuustaseen arvo on positiivinen, kasvihuonekaasuintensiteettimaksun määrä lasketaan seuraavasti:

$$\begin{aligned} & \text{Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu} \\ & \text{(muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet)} \\ & = \frac{CB_{\text{RFNBO}}}{41000} \times P_d \end{aligned}$$

jossa

Kasvihuonekaasuintensiteettimaksu	Lain 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitetun uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä annetun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaista muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden käytön alatavoitetta koskevaan vaatimustenmukaisuustaseeseen perustuvan maksun rahamäärä euroina
CB _{RFNBO}	Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden vaatimustenmukaisuustaseen arvo
P _d	Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden ja aluksen laitteistojen kanssa yhteensopivien fossiilisten polttoaineiden hintaero

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 2 §:n 3 kohta, 37 §:n 1 momentti, 53 § ja 57 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 3 kohta, 37 §:n 1 momentti ja 53 § laissa 946/2018 sekä 57 §:n 2 momentti laissa 1083/2023, ja *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 946/2018, 169/2019, 738/2019, 670/2021 ja 1083/2023, uusi 13 c kohta, 38 §:ään sellaisena kuin se on laissa 946/2018, uusi 7 momentti ja 65 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 946/2018, uusi 7 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä tarkoitetaan:

3) *MARPOL-yleissopimuksella* alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

13 c) *Hongkongin yleissopimuksella* turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa tehtyä Hongkongin kansainvälistä yleissopimusta siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

37 §

Toisen valtion viranomaisen suorittama katsastus

Liikenne- ja viestintävirasto voi pyytää SOLAS-yleissopimuksen, MARPOL-yleissopimuksen, lastiviivayleissopimuksen, painolastivesiyleissopimuksen tai Hongkongin yleissopimuksen sopimuspuolen viranomaista suorittamaan muun katsastuksen kuin peruskatsastuksen ja myöntämään katsastuksen perusteella todistuskirjat. Tällainen katsastus ja sen perusteella myönnetty todistuskirja tunnustetaan samanarvoiseksi tässä luvussa tarkoitetun katsastuksen ja todistuskirjan kanssa.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

38 §

Nimetty katsastaja

Liikenne- ja viestintävirasto voi julkaista verkkosivuillaan nimetyn katsastajan nimen ja yhteystiedot sekä toimialueen. Verkkosivuilta on käytävä ilmi, mitä tehtävää katsastaja on oikeutettu hoitamaan.

53 §

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi suoritettavat katsastukset

Alus on katsastettava ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ennen aluksen asettamista liikenteeseen suomalaisena aluksena sen varmistamiseksi, että alus täyttää merenkulun ympäristönsuojelulain vaatimukset. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi suoritettaviin katsastuksiin sovelletaan, mitä MARPOL-yleissopimuksessa, Hongkongin yleissopimuksessa, Helsingin sopimuksessa ja Suomea sitovissa muissa kansainvälisissä velvoitteissa määrätään ja Euroopan unionin säädöksissä säädetään.

Liikenne- ja viestintävirasto antaa MARPOL-yleissopimuksen, Hongkongin yleissopimuksen, Helsingin sopimuksen, Euroopan unionin säädösten ja Suomea sitovien muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen katsastusten suorittamisesta.

57 §

Katsastusasiakirjat sekä todistus- ja turvallisuuskirjat

Liikenne- ja viestintävirasto antaa SOLAS-yleissopimuksen, lastiviivayleissopimuksen, MARPOL-yleissopimuksen, Hongkongin yleissopimuksen, non-SOLAS-direktiivin, kalastusalusdirektiivin ja aluskierrätysasetuksen sekä muiden kansainvälisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi tarkemmat määräykset siitä, mitä katsastusasiakirjoja sekä todistus- ja turvallisuuskirjoja katsastusten perusteella annetaan sekä siitä, kuinka kauan ne ovat voimassa ja miten niiden voimassaoloa voidaan jatkaa.

65 §

Nimetty aluksenmittaaja

Liikenne- ja viestintävirasto voi julkaista verkkosivuillaan nimetyn aluksenmittaajan nimen ja yhteystiedot sekä toimialueen. Verkkosivuilta on käytävä ilmi, mitä tehtävää aluksenmittaaja on oikeutettu hoitamaan.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 2 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 2 §:n 5 kohta, sellaisena kuin se on laeissa 861/2016 ja 170/2019, ja
lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 877/2014, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitetaan:

5) *kansainvälisillä yleissopimuksilla*:

- a) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981), jäljempänä *SOLAS-yleissopimus*, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;
- b) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983);
- c) kansainvälistä merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevaa vuoden 1978 yleissopimusta (SopS 22/1984), jäljempänä *STCW-yleissopimus*;
- d) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 30/1977);
- e) vuoden 1969 kansainvälistä aluksenmittausyleissopimusta (SopS 31/1982);
- f) yleissopimusta (n:o 147), joka koskee kauppalaivastossa noudatettavaa vähimmäistasoa (SopS 54/1979);
- g) öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen muuttamisesta tehtyä vuoden 1992 pöytäkirjaa (SopS 43/1996);
- h) vuoden 1966 kansainvälistä lastiviivayleissopimusta (SopS 52/1968);
- i) merityötä koskevaa vuoden 2006 yleissopimusta (SopS 52/2013);
- j) vuoden 2001 yleissopimusta alusten haitallisten kiinnittymisenestojärjestelmien rajoittamisesta (SopS 93/2010);
- k) vuoden 2001 kansainvälistä yleissopimusta aluksen polttoaineen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta (SopS 4/2009);
- l) vuoden 2007 hylkyjen poistamista koskevaa kansainvälistä yleissopimusta (SopS 14/2017);

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

m) alusten painolastivesien ja sedimenttien valvonnasta ja käsittelystä tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 38/2017);

n) turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa tehtyä Hongkongin kansainvälistä yleissopimusta;

o) vastuusta ja vahingonkorvauksesta vaarallisten ja haitallisten aineiden merikuljetusten yhteydessä vuonna 1996 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen vuoden 2010 pöytäkirjaa (1400/2019);

11 §

Aluksen tarkastus tai tutkimus

Suomalaisen aluksen tarkastus tai tutkimus on toimitettava myös, jos Liikenne- ja viestintävirasto saa toiselta Hongkongin yleissopimuksen sopimuspuolelta tiedon mainitun yleissopimuksen mukaisen alusta koskevan velvoitteen rikkomuksesta. Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava Hongkongin yleissopimuksen mukaisesti väitetyistä rikkomuksista raportoineelle sopimuspuolelle toimista, joihin väitetyn rikkomuksen johdosta on ryhdytty.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 2 §:n muuttamisesta annettu laki (1403/2019).

2 §

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

jätelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan jätelain (646/2011) 108 §:n 2 momentti, 108 a § sekä 147 §:n 2 momentin 23 ja 24 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 108 §:n 2 momentti laissa 626/2017, 108 a § laissa 967/2018 sekä 147 §:n 2 momentin 23 ja 24 kohta laissa 714/2021, sekä

lisätään lakiin uusi 108 b ja 108 c § sekä 147 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 714/2021, uusi 25 kohta seuraavasti:

108 §

Jätteen kansainvälinen siirto ja aluksen siirtäminen purettavaksi

Aluksen siirrosta purettavaksi säädetään aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä *aluskierrätysasetus*, ja määrätään turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa 15 päivänä toukokuuta vuonna 2009 tehdyssä Hongkongin kansainvälisessä yleissopimuksessa, jäljempänä *Hongkongin yleissopimus*.

108 a §

Viranomaisten tehtävät aluskierrätysasetuksen ja Hongkongin yleissopimuksen toimeenpanossa

Aluskierrätysasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 11 alakohdassa ja Hongkongin yleissopimuksen 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat se aluehallintovirasto, joka myöntää aluskierrätysasetuksen 14 artiklan ja mainitun yleissopimuksen 6 artiklan mukaisen luvan ja se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, joka valvoo luvan saanutta laitosta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Liikenne- ja viestintävirasto toimivat yhteistyössä aluskierrätyksen toimeenpanon seuraamiseksi ja aluskierrätysasetuksen 22 artiklassa tarkoitetun mainitun asetuksen ja Hongkongin yleissopimuksen kiertämisen ja rikkomisen ehkäisemiseksi.

Suomen ympäristökeskus toimii tarvittaessa asiantuntijaviranomaisena, kun alus on tarkoitus siirtää purettavaksi aluskierrätysasetuksen 15 artiklan mukaiseen kolmannessa maassa sijaitsevaan aluskierrätyslaitokseen.

108 b §

Aluskierrätysuunnitelma ja ennakoilmoitukset aluksen siirrosta ja purkamisesta

Sen lisäksi, mitä aluskierrätysasetuksessa säädetään, aluskierrätyslaitoksen on laadittava Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvalla aluksella aluskierrätysuunnitelma mainitun sopimuksen liitteen 9 säännön mukaisesti. Suunnitelma on tehtävä suomen- tai ruotsin-

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

kielisenä. Jos aluskierrätysuunnitelma laaditaan ulkomaiselle alukselle, aluskierrätyslaitoksen on tehtävä suunnitelmasta englannin-, ranskan- tai espanjankielinen käännös, jos kyseessä olevan aluksen lippuvaltion hallinto sitä vaatii. Aluskierrätyslaitoksen on toimitettava aluskierrätysuunnitelma asianomaiselle aluehallintovirastolle hyväksyttäväksi vähintään 45 vuorokautta ennen kuin se vastaanottaa Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvan aluksen purettavaksi. Suunnitelman lisäksi aluskierrätyslaitoksen on ilmoitettava asianomaiselle aluehallintovirastolle Hongkongin yleissopimuksen liitteen 24 säännön 2 kohdan mukaiset tiedot.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava aluskierrätyslaitokselle, aluksen omistajalle ja Liikenne- ja viestintävirastolle kolmen vuorokauden kuluessa, että se on vastaanottanut aluskierrätysuunnitelman. Aluehallintovirasto hyväksyy aluskierrätysasetuksen 7 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja Hongkongin yleissopimuksessa tarkoitetun aluskierrätysuunnitelman ja antaa hyväksynnästä aluskierrätyslaitokselle kirjallisen päätöksen. Aluehallintoviraston on toimitettava Hongkongin yleissopimuksessa tarkoitettu aluskierrätysuunnitelmaa koskeva päätös tiedoksi aluksen omistajalle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Liikenne- ja viestintävirastolle ja Suomen ympäristökeskukselle.

Kun alukselle on myönnetty kierrätyskelpoisuuden osoittava kansainvälinen todistuskirja merenkulun ympäristönsuojelulain 8 a luvun 2 §:ssä säädetyn mukaisesti, aluskierrätyslaitoksen on ilmoitettava asianomaiselle aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle purkamisen suunnitellusta aloittamisesta Hongkongin yleissopimuksen liitteen 24 säännön 3 kohdan mukaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettujen aluskierrätysuunnitelman ja ilmoitusten sisällöstä.

108 c §

Ilmoitus aluksen purkamisen loppuunsaattamisesta

Kun alus on kokonaan tai osittain purettu aluskierrätysuunnitelman ja Hongkongin yleissopimuksen vaatimusten mukaisesti, aluskierrätyslaitoksen on laadittava yleissopimuksen liitteen 25 säännön mukainen loppuunsaattamisilmoitus. Ilmoitus on laadittava yleissopimuksen lisäyksessä 7 olevan mallin mukaisesti ja siihen on liitettävä raportti mahdollisista vaaratilanteista ja onnettomuuksista, jotka ovat aiheuttaneet haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Ilmoitus on toimitettava 14 vuorokauden kuluessa purkamisen päättymisestä asianomaiselle aluehallintovirastolle ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Aluehallintoviraston on toimitettava loppuunsaattamisilmoitus Liikenne- ja viestintävirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä loppuunsaattamisilmoituksen sisällöstä.

147 §

Rangaistussäännökset

Joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

23) rikkoo elohopea-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa säädettyä tuontia jätteenä loppukäsittelyä varten koskevaa rajoitusta, 10 artiklan 4 kohdassa säädettyä velvollisuutta varustaa hammashoitolaite vaatimuksenmukaisella amalgaamin erottimella tai amalgaamin erottimen huoltoa koskevaa vaatimusta tai 6 kohdassa säädettyä amalgaamijätteen jätehuollon järjestämistä koskevaa velvollisuutta, 11 artiklassa säädettyä suurista lähteistä peräisin olevan jätteen loppukäsittelyä koskevaa vaatimusta taikka laiminlyö 12 artiklassa tai 14 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietojen toimittamista koskevan velvollisuuden,

24) rikkoo aluskierrätysasetuksen 7 artiklassa tai tämän lain 108 b §:ssä säädettyä velvoitetta laatia alukselle aluskierrätysuunnitelma taikka

25) rikkoo 108 c §:ssä säädettyä velvoitetta ilmoittaa aluskierrätyksen loppuunsaattamisesta viranomaiselle,

on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *jätelain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Laki

ympäristönsuojelulain 169 ja 221 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 221 a §, sellaisena kuin se on laeissa 327/2016 ja 627/2017, sekä
lisätään 169 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1166/2018, uusi 2 momentti seuraavasti:

169 §

Tarkastus onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa

Jos kyse on turvallisesta ja ympäristön kannalta asianmukaisesta aluskierrätyksestä Hongkongissa 15 päivänä toukokuuta vuonna 2009 tehdyn Hongkongin kansainvälisen yleissopimuksen, jäljempänä *Hongkongin yleissopimus*, 9 artiklan 4 kohdassa tai 10 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettua aluskierrätyslaitokselle tehtävästä tarkastuksesta tai yleissopimuksen velvoitteiden rikkomisesta, valvontaviranomaisen ja työsuojeluviranomaisen on liikesalaisuutta koskevien salassapitosäännösten estämättä toimitettava yleissopimuksessa edellytetyt tarkastusta, tarkastuksen johdosta toteutettuja toimia ja yleissopimuksen rikkomista koskevat tiedot englannin kielellä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle raportointia varten. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on toimitettava ilmoituksen tehneelle sopimuspuolelle ja Kansainväliselle merenkulkujärjestölle Hongkongin yleissopimuksen 9, 10 ja

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

12 artiklan mukaisesti tiedot aluskierrätyslaitosta koskevien velvoitteiden rikkomisesta ja niiden johdosta toteutetuista toimista. Valvontaviranomaisen ja työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava myös aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013, jäljempänä *aluskierrätysasetus*, 21 artiklan mukaisesti rikkomuksista, jotka koskevat aluskierrätyslaitosta ja rikkomusten johdosta toteutetuista toimista Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, joka toimittaa tiedot mainitun artiklan mukaisesti Euroopan komissiolle.

221 a §

Alusten purkamista koskevat erityissäännökset

Käsiteltäessä tämän lain mukaista lupa-asiaa, joka koskee sellaista laitosta, jossa puretaan aluskierrätysasetuksen soveltamisalaan kuuluvia aluksia, on otettava huomioon mainitun asetuksen 13 artiklassa säädetyt ympäristönsuojeluun liittyvät vaatimukset. Lisäksi jos laitoksessa puretaan Hongkongin yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia aluksia, on laitoksella oltava mainitun yleissopimuksen mukainen lupa harjoittaa aluskierrätystä. Hongkongin yleissopimuksen mukainen lupa myönnetään, jos laitos täyttää yleissopimuksen liitteen 16—23 säännössä määrätyt ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun luvan myöntäminen edellyttää sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, että työsuojeluviranomainen katsoo lausunnossaan, että laitos täyttää aluskierrätysasetuksen ja Hongkongin yleissopimuksen työsuojelua koskevat vaatimukset. Työsuojeluviranomainen valvoo aluskierrätyslaitoksen osalta työsuojelua koskevien säännösten noudattamista soveltaen, mitä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) säädetään. Sen lisäksi, mitä tämän lain 93 §:ssä säädetään, lupa harjoittaa aluskierrätystä on peruutettava, kun työsuojeluviranomainen katsoo, että työsuojelua koskevat vaatimukset eivät enää täyty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu Hongkongin yleissopimuksen mukainen lupa harjoittaa aluskierrätystä voidaan myöntää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Jos lupa myönnetään, laitoksen ympäristölupaan on liitettävä Hongkongin yleissopimuksen lisäyksessä 5 olevan mallin mukainen lupa suomeksi ja englanniksi.

Aluehallintoviraston on ilmoitettava aluskierrätyslaitoksille myönnettyistä luvista ja lupien muutoksista Euroopan komissiolle aluskierrätysasetuksen 14 artiklan mukaisesti ja Kansainväliselle merenkulkujärjestölle Hongkongin yleissopimuksen 7 ja 12 artiklan mukaisesti. Tiedot on toimitettava myös ympäristöministeriölle.

Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Eduskunnan vastaus EV 139/2024 vp

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentin 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1183/2023, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös:
1) merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu, 7 b luvun 1 §:ssä tarkoitettu kasvihuonekaasuintensiteettimaksu ja mainitun luvun 2 §:ssä tarkoitettu maasähkön käyttövelvoitteen laiminlyönnistä määrättävä maksu;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 3.12.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri